

การวิเคราะห์องค์ประกอบสุขภาพองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ณัจฉริยาร์ พลสุลจริต^{1*} และ นพดล เจนอักษร²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบสุขภาพองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษา และ 2) ศึกษาผลการยืนยันองค์ประกอบสุขภาพองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษา มีวิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ (1) การกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย (2) การวิเคราะห์องค์ประกอบ และ (3) การยืนยันองค์ประกอบ กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 96 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 3 คน ตามคุณสมบัติที่กำหนด ประกอบด้วย (1) ผู้บริหารโรงเรียน (2) ครู อาจารย์ในโรงเรียน และ (3) กรรมการสถานศึกษา รวมทั้งหมด 288 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง แบบสอบถาม และแบบตรวจสอบรายการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบสุขภาพองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษา ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบที่สำคัญ คือ องค์ประกอบที่ 1 สมรรถนะของผู้บริหาร มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบได้ 25 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .605 - .775 องค์ประกอบที่ 2 การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบได้ 9 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .630 - .769 องค์ประกอบที่ 3 สมรรถนะของครู มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบได้ 3 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .638 - .735 องค์ประกอบที่ 4 คุณภาพของนักเรียน มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบได้ 4 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .608 - .690 องค์ประกอบที่ 5 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบได้ 4 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .616 - .722 องค์ประกอบที่ 6 รูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบได้ 3 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .667 - .751 ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ พบว่าตัวแปรมีความสัมพันธ์กัน โดยพิจารณาจาก ค่า K (Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy) อยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 และทดสอบสมมติฐานด้วยค่า Bartlett's Test of Sphericity ที่มีนัยสำคัญทางสถิติเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบได้ และ 2) ผลการยืนยันสุขภาพองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษาจากผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่าองค์ประกอบทั้ง 6 องค์ประกอบนั้น มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ มีความถูกต้อง และมีความเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสุขภาพองค์การของโรงเรียน

คำสำคัญ: สุขภาพองค์การ

รับพิจารณา: 4 เมษายน 2561

แก้ไข: 30 กรกฎาคม 2563

ตอบรับ: 24 กันยายน 2563

¹ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

* ผู้มีพันธับระสานงาน โทร. +668 9089 3374 อีเมล: natcha.pol2501@gmail.com

Analysis of Organizational Health of the Secondary School

Natchariya Polsulajarit^{1*} and Nopadol Chenaksara²

Abstract

The purposes of this research were to: 1) determine the excellent factors for Organizational Health of the Secondary school and 2) confirm excellent factors for Organizational of the Secondary school. There were 3 steps of this research operation: firstly, concept of the research setting, secondly, factor analysis, and thirdly confirm the factors. The samples were taken from 96 of the secondary school under the office basic education. The respondents consisted of 3 groups which were: (1) The school directors or assistance directors, (2) teachers (3) School boards, totally 288 respondents. The instruments for collecting the data were unstructured interview, checklist observation form, opinionnaire, and checklist form. The data were analyzed by using frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, exploratory factor analysis, and content analysis. The instruments for collecting the data were semi-structured interview, opinionnaires and questionnaires. The statistics for analyzing the data were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, exploratory factor analysis, and content analysis. The results of this research found that: 1) The excellent factors for Organizational Health of the Secondary School were (1) Performance of The school directors (2) Acceptance of Participation of the school boards (3) Performance of the teachers (4) Quality of the students (5) Acceptance of Participation of parental and Community (6) Using the school directors' leadership style. 2) The excellent factors for Organizational Health of the Secondary School consisted of six factors. The experts confirmed that these factors were found propriety, feasibility, accuracy, and utility for the secondary school development to be Efficiency and effectiveness.

Keywords: Organizational Health

Received: April 4, 2018

Revised: July 30, 2020

Accepted: September 24, 2020

¹ Doctoral Degree Student, Educational Administration, Department of Educational Administration, Faculty of Education, Silpakorn University

² Assistant Professor, Faculty of Educational Administration, Graduate School Silpakorn University

* Corresponding Author Tel. +668 9089 3374 e-mail: natcha.pol2501@gmail.com